

Список використаних джерел:

1. North Atlantic Treaty Organization: Joint Intelligence, Surveillance and Reconnaissance. 2025. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_111830.htm
2. Міністерство закордонних справ України. Україна отримала статус члена Програми розширених можливостей НАТО. 2020. URL: <https://mfa.gov.ua/news/ukrayina-otrimala-status-chlena-prograim-rozshirenih-mozhливостей-nato>
3. Українські спецслужби активно співпрацюють з партнерами з країн НАТО щодо забезпечення національної безпеки держави. URL: <https://ukrainetonato.com.ua/spetsproekty/ukrainski-spetssluzhby-aktyvno-spivpratsiuiut-z-partneramy-z-krain-nato-shchodo-zabezpechennia-natsionalnoi-bezpeky-derzhavy/>
4. Mark Phythian, David Strachan-Morris. Intelligence & the RussoUkrainian war: introduction to the special issue. 2024. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/02684527.2024.2330132?needAccess=true>

Майсук Романа Романівна, здобувачка вищої освіти бакалавра Навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Романенко Людмила Миколаївна, доцент кафедри конституційного права Навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ, ЯК КОНСТИТУЦІЙНИЙ ОБОВ'ЯЗОК, ПОЛІТИЧНЕ ПРАГНЕННЯ ТА ПРАКТИЧНИЙ КРОК ДО ЧЛЕНСТВА В НАТО

Євроатлантична інтеграція України є стратегічним пріоритетом та конституційним обов'язком держави, закріпленим у змінах до Конституції 2019 року та підтвердженим міжнародними зобов'язаннями [2, с. 12; 3, с. 85]. Цей курс визначає членство України в НАТО та ЄС як ключовий елемент безпеки, розвитку та демократичної стабільності. Збройна агресія Російської Федерації, яка розпочалася у 2014 році та набула повномасштабного характеру у лютому 2022 року, стала не лише військовим, а й цивілізаційним викликом. Вона поставила під загрозу суверенітет, територіальну цілісність та демократичні цінності України, руйнуючи мирне життя громадян та систему правопорядку [6, с. 1-3].

У відповідь на ці загрози, конституційний курс України на євроатлантичну інтеграцію набуває не лише символічного, а й практичного значення, адже без належної міжнародної підтримки державна безпека залишається вразливою [3, с. 85-90].

Збройна агресія РФ включає не тільки бойові дії, а й систематичні терористичні акти у цивільних містах, таких як Буча, Ірпінь та Маріуполь, де були зафіксовані масові вбивства мирного населення, руйнування житлової та соціальної інфраструктури, насильство над жінками та дітьми [6, с. 1-3].

Ці події підкреслюють невідкладну потребу України у міжнародних гарантіях безпеки, які може забезпечити лише інтеграція у систему колективної оборони НАТО [5, с. 21].

Саме тому конституційні норми 2019 року набувають практичного змісту: статті 85, 102 та 116 передбачають, що Президент, Верховна Рада та Кабінет Міністрів України зобов'язані реалізовувати стратегічний курс на євроатлантичну інтеграцію [2, с. 12].

Це означає, що євроатлантична інтеграція — не лише політична мета, а й обов'язок держави, відмова від якого може розцінюватися як порушення Основного закону та міжнародних зобов'язань [3, с. 85-90].

Конституційні гарантії підкреслюють пріоритет безпеки держави та потребу приведення української політики у відповідність до європейських стандартів, що безпосередньо впливає із загроз, створених агресією РФ.

Повномасштабне вторгнення РФ у 2022 році стало каталізатором прискореної інтеграції України до НАТО, адже практика показала, що відсутність надійних союзників ставить під загрозу як державу, так і цивільне населення [5, с. 1-3].

Альянс надав політичну та практичну підтримку: постачання сучасного озброєння, проведення спільних навчань, підготовку особового складу та розвідувальну допомогу [6, с. 21].

Заява НАТО від 26 червня 2025 року підтвердила незаконність агресії РФ та готовність надати Україні всі необхідні ресурси для зміцнення обороноздатності [5, с. 1-3]. Ці дії демонструють, що інтеграція в євроатлантичну систему є не лише стратегічною, а й життєво необхідною для захисту народу та території.

Особливо потужним аргументом на користь членства України в НАТО стали свідчення українських військовополонених, які пережили нелюдські умови у російських полонах. Вони розповідають про побиття, електричні та позиційні тортури, імітації страт, психологічний тиск та сексуальне насильство [1, с. 1-22; 7, с. 19].

Мар'яна Чечелюк, яка перебувала у полоні понад два роки, детально розповідає про багатогодинні допити, приниження за національною ознакою та відсутність медичної допомоги [1, с. 1-22].

Свідчення інших полонених підтверджують, що частина людей повертається додому з тяжкими травмами або взагалі без ознак життя, що підкреслює системність порушень міжнародного гуманітарного права Росією [7, с. 19].

Ці факти безпосередньо пов'язують питання безпеки з євроатлантичною інтеграцією: лише членство у НАТО може гарантувати надійну оборону та міжнародну підтримку у випадку нових спроб агресії. У цьому контексті питання репарацій стає не менш важливим, адже відшкодування збитків, відновлення інфраструктури та компенсації цивільним особам є не лише економічною, а й моральною складовою відновлення справедливості та правопорядку [4, с. 1-35; 6, с. 21].

Позиція українського уряду, Президента та віце-прем'єра Юлії Свириденко підкреслює необхідність повернення всіх полонених і незаконно утримуваних громадян, засуджує будь-які спроби легалізації насильства через обміни чи торгівлю людьми [3, с. 85; 4, с. 1]. Це демонструє прагнення держави забезпечити верховенство права та безпеку громадян, а також підкреслює, що інтеграція в НАТО не є політичною розкішшю, а вимогою часу.

Практичні кроки інтеграції передбачають: модернізацію Збройних Сил та озброєння, впровадження систем управління та логістики за стандартами НАТО [5, с. 1-3]; проведення спільних навчань та підготовки особового складу, обмін досвідом з країнами-членами Альянсу [6, с. 21]; реформи правосуддя та правоохоронних органів для відповідності міжнародним стандартам [2, с. 12]; підвищення стійкості цивільного управління та планування у кризових ситуаціях [7, с. 19]; економічна стабільність через репарації та міжнародну фінансову підтримку [4, с. 1-35].

Ці заходи забезпечують комплексну безпеку держави, формують цивілізаційний імператив для українського народу, поєднуючи демократичні цінності, верховенство права та обороноздатність. Вони демонструють, що євроатлантична інтеграція є не лише політичним прагненням, а й ключовою стратегією національної безпеки.

Відповідно, євроатлантична інтеграція України є не лише конституційним обов'язком та політичним прагненням, а й життєво необхідною стратегією національної безпеки. Збройна агресія Російської Федерації, руйнування міст, терор цивільного населення, знущання над військовополоненими та численні розбиті сім'ї залишають глибокий слід у свідомості нації і нагадують, що відновити все, що було зруйновано, неможливо [1, с. 1-22; 7, с. 19].

Проте, саме ці трагедії підкреслюють необхідність рішучих і зважених дій на міжнародній арені. Вступ України до НАТО є цілком реальним і життєво важливим, якщо представники Альянсу відкриють очі на реалії війни та нададуть країні реальну підтримку, що включає гарантії безпеки, технологічну та військову допомогу, а також політичну солідарність [5, с. 1-3; 6, с. 21].

Ми не зможемо повернути тих, хто загинув, не відновимо повністю розбиті долі та зламані життя, але ми можемо забезпечити майбутнє для тих, хто залишився, гарантувати безпеку наступних поколінь та закласти міцний фундамент для демократичної, суверенної та вільної України. Євроатлантична інтеграція це не просто курс на майбутнє, а глобальна необхідність, яка поєднує прагнення справедливості, захист людей та надію на відновлення держави.

Список використаних джерел:

1. Костицький М. В. Особливості функціонування інститутів громадянського суспільства в період воєнного стану // *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. – 2024. – № 1 (25). – С. 7–22.
2. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. (зі змінами станом на 2019 р.) // *Відомості Верховної Ради України*. – 2019. – С. 85–90, 102, 116.
3. Кузьменко О. П. Євроатлантична інтеграція України: конституційні та практичні аспекти. – Київ : Юридична думка, 2022. – 35 с.
4. Свириденко Ю. Інтерв'ю щодо безпеки, повернення полонених та репарацій // *Офіційний портал Кабінету Міністрів України*. – 2023. – С. 1–15.
5. НАТО. Заява НАТО про підтримку України та засудження агресії РФ. – Брюссель : НАТО, 26 червня 2025. – 3 с.
6. Організація Об'єднаних Націй. Звіт про порушення прав людини та військові злочини РФ в Україні. – Нью-Йорк : ООН, 2023. – 21 с.
7. Чечелюк М. Особисті свідчення та досвід перебування у полоні російських військ. – Київ : Самвидав, 2024. – 22 с.

Микитенко Інеса Андріївна,

здобувачка вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту
права та психології Національної
академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сьох Катерина Ярославівна
завідувач кафедри конституційного
права навчально-наукового
інституту права та психології
Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук,
доцент,

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

У сучасному світі тема захисту прав людини на європейському рівні та її розвиток є надзвичайно важливою, адже суспільство на постійній основі зустрічається з правами людини. Європейська інтеграція надає можливість для обґрунтування універсальних стандартів та механізмів захисту прав людини, що вважається незмінним елементом системи конституційності держав.

Права людини, у свою чергу, - це природні можливості індивіда, що забезпечують його життя, гідність і свободу діяльності у всіх сферах життя.[9].

Порушення прав людини може призвести до серйозних наслідків та викликати загрозу для міжнародного та внутрішньодержавного миру і безпеки, а також зрушення демократії.[9].